

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ІНСТИТУТ МИСТЕЦТВ
КАФЕДРА ДИЗАЙНУ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

О. Б. Жильцов

2019 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ФІЛОСОФІЯ МИСТЕЦТВА ТА ДИЗАЙНУ

для студентів спеціальності 022 «Дизайн»
освітнього рівня другого (магістерського)
освітньої програми 022.00.01 «Графічний дизайн»

Київ - 2019

Розробник:

Кардаш Олег Васильович, доктор технічних наук, професор кафедри дизайну Інституту мистецтв Київського університету імені Грінченка.

Викладач:

Кардаш Олег Васильович, доктор технічних наук, професор кафедри дизайну Інституту мистецтв Київського університету імені Грінченка.

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри дизайну Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка

Протокол № 1 від «16» січня 2019 р.

Завідувач кафедри

дизайну _____ Н.І.Кравченко

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми 022.00.01 «Графічний дизайн»

«19» січня 2019 р.

Гарант освітньо-професійної програми

022.00.01 «Графічний дизайн» _____ О. В. Кардаш

Робочу програму перевірено

« » _____ 2019 р.

Заступник директора

з науково-методичної та навчальної роботи _____ А. О. Таранник

Пролонговано:

На 20__/20__ н.р. _____ (підпис) (_____) (ПІБ), « » 20__ р., протокол № __

На 20__/20__ н.р. _____ (підпис) (_____) (ПІБ), « » 20__ р., протокол № __

На 20__/20__ н.р. _____ (підпис) (_____) (ПІБ), « » 20__ р., протокол № __

На 20__/20__ н.р. _____ (підпис) (_____) (ПІБ), « » 20__ р., протокол № __

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристики дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів/годин	4/120	
Курс	5	-
Семестр	10	-
Кількість змістових модулів з розподілом:	3	-
Обсяг кредитів	4	-
Обсяг годин, в тому числі:	120	-
<i>Аудиторні</i>	32	-
<i>Модульний контроль</i>	8	-
<i>Семестровий контроль</i>	30	-
<i>Самостійна робота</i>	50	-
Форма семестрового контролю	екзамен	-

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета навчальної дисципліни. Метою викладання навчальної дисципліни «Філософія мистецтва та дизайну» є надати абстрактно-теоретичні знання і навички філософського осмислення сутності, соціального призначення та специфіки мистецтва і дизайну в контексті світової культури.

Завдання навчальної дисципліни:

– оволодіти знаннями про основні етапи становлення філософії мистецтва як особливої форми розумової діяльності;

– усвідомити сутність суспільного призначення й особливостей функціонування мистецтва як форми суспільної свідомості й дизайну як форми суспільного ужитку;

– простежити етапи формування філософських поглядів і концептів на природу мистецтва у контексті світової культури;

– опанувати методологією компаративного підходу до вивчення феноменів, явищ й артефактів в їхньому взаємозв'язку;

– виробити прийоми можливих форм уявлення про сутність і специфіку дизайн-діяльності;

– осмислити сучасний стан і характерні тенденції функціонування дизайну у процесах життєдіяльності людини.

Об'єктом навчальної дисципліни є фахова підготовка спеціалістів в галузі дизайнерської діяльності як компетентних фахівців.

Предметом навчальної дисципліни є процес засвоєння історичного досвіду й оволодіння методологією філософського аналізу мистецтва і дизайну у компаративному вимірі.

Загальні компетентності:

ЗК 1	Світоглядна: здатність показати усвідомлення рівних можливостей і гендерних питань; здатність діяти з соціальною відповідальністю і громадянською свідомістю; знання і розуміння предметної області і розуміння професії; здатність до абстрактного та аналітичного мислення й генерування ідей; здатність бути критичним та самокритичним, збереження національних духовних традицій, розуміння переваг здорового способу життя та прийняття їх як власних цінностей.
ЗК 2	Громадянська: здатність до реалізації прав і обов'язків громадянина України; здатність робити свідомий соціальний вибір; повага до Батьківщини, народу, держави, її символіки, традицій, мови; здатність діяти на підставі етичних суджень; відповідально ставитися до завдань і обов'язків; уміння діяти із соціальною відповідальністю та громадською свідомістю; здатність цінувати і поважати національну своєрідність та мультикультурність.
ЗК 3	Комунікативна: здатність до усного та письмового спілкування рідною мовою; здатність спілкуватися другою (іноземною) мовою; здатність працювати у команді (творчому колективі); уміння мотивувати людей і досягати спільних цілей; здатність до конструктивної взаємодії з іншими людьми, незалежно від їх походження та особливостей культури, і поваги до різноманітності; здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності)
ЗК 4	Інформаційна: здатність знаходити, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел; здатність до розроблення і управління проектами; здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології; здатність працювати в міжнародному професійному середовищі; володіння інформацією щодо об'єктивного стану ринку дизайнерських послуг.
ЗК 5	Науково-дослідницька: здатність проведення досліджень на відповідному рівні; здатність генерувати нові ідеї (креативність)
ЗК 6	Самоосвітня: Здатність навчатися та самонавчатися; здатність працювати автономно
ЗК 7	Універсальна: здатність до планування та розподілу часу; здатність виявляти, ставити і вирішувати проблеми; здатність застосовувати знання на практиці; здатність приймати обґрунтовані рішення; здатність оцінювати і підтримувати якість роботи; спрямованість на розкриття особистісного творчого потенціалу та

самореалізацію; прагнення до особистісно-професійного лідерства та успіху.

Фахові компетентності:

ФК 1	Організаційна: здатність до співпраці з фахівцями інших спеціальностей; здатність до організації й виконання оригінальних творчих проєктів у складі групи; здатність до організації та проведення творчих заходів мистецького спрямування.
ФК 2	Естетико-культурологічна: здатність до естетизації середовища та активної участі у соціокультурному житті; здатність застосовувати методіку концептуального проєктування об'єктів дизайну з урахуванням функціональних, технічних, технологічних, екологічних та естетичних вимог; здатність виявляти художні знання, які відображають видову специфіку та взаємодію візуальних мистецтв; здатність до формування сучасного дизайнерського та художньо-творчого мислення, застосування набутих знань на практиці.
ФК 3	Особистісно-креативна: здатність до самостійної розробки та реалізації авторських проєктів у галузі дизайну; володіння методикою проведення проєктного аналізу усіх впливових чинників і складових проєктування та формування авторської концепції проєкту; здатність до самостійного прийняття сміливих рішень, генерування нових оригінальних ідей для досягнення творчих цілей; здатність до самокритики задля бажання досягти успіху.
ФК 4	Художньо-творча: здатність розуміти і використовувати причинно-наслідкові зв'язки у розвитку дизайну і сучасних видів мистецтв; здатність до самостійної науково-дослідницької, організаційної діяльності у галузі графічного дизайну, реклами, друкованої графіки; здатність застосовувати у практиці дизайну виражальні художньо-пластичні можливості різних видів матеріалів, інноваційних методів і технологій; здатність визначати доцільну стилістику дизайн-проєкту та дотримуватися принципів стилістичної єдності в розробці й подачі всіх складових проєкту; здатність забезпечити захист інтелектуальної власності дизайн-проєктів.
ФК 7	Практична: здатність застосовувати здобуті знання на практиці, розв'язувати складні задачі в галузі дизайнерської, виставкової, викладацької діяльності; володіння теоретичними й методичними основами навчання та фахової підготовки дизайнерів у синтезі із практичним застосуванням отриманих знань при організації навчального процесу; планування власної науково-педагогічної діяльності.

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ

Програмні результати навчання:

ПРН 1	Розуміти специфіку концептуального проєктування; здійснювати передпроєктний аналіз з урахуванням всіх вагомих чинників, що впливають на об'єкт проєктування; формулювати авторську концепцію проєкту; застосовувати методіку концептуального проєктування і здійснювати процес проєктування з урахуванням сучасних технологій і конструктивних рішень, а також функціональних і естетичних вимог до об'єкта дизайну.
ПРН 2	Критично опрацьовувати проєктний доробок українських та зарубіжних фахівців, застосовувати сучасні методіки та технології наукового аналізу.
ПРН 3	Генерувати ідеї для вироблення креативних проєктних пропозицій, вибудовувати якісну та розгалужену систему комунікацій.
ПРН 5	Мати синтетичне уявлення щодо історії формування сучасної візуальної культури, вміти абстрагувати основні концепції візуальної комунікації у мистецькій та культурній сферах.
ПРН 6	Розробляти науково-обґрунтовану концепцію для розв'язання фахової проблеми.
ПРН 8	Представляти результати діяльності у зарубіжному професійному середовищі.
ПРН 9	Вміти раціонально організувати проєктний процес; обирати оптимальні з економічної точки зору рішення.

ПРН 10	Соціально свідомо та відповідально формувати проектні складові у межах проектних концепцій; володіти художніми та мистецькими формами соціальної відповідальності.
ПРН 11	Обирати оптимальні методи викладання матеріалу студентській аудиторії в межах фахових компетентностей; вміти програмувати, організовувати та здійснювати навчально-методичне забезпечення фахових дисциплін.
ПРН 12	Орієнтуватись у генезисі сучасного художнього процесу в дизайні, знати естетичні проблеми дизайнерських шкіл та напрямків.
ПРН 15	Відобразити концептуальне рішення об'єктів дизайну, застосовувати прийоми графічної подачі при розв'язанні проектних завдань; формувати і розвивати власний авторський стиль, манеру виконання.

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назва змістовних модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					самостійна
			Аудиторна					
			лекції	семінари	практичні	лабораторні	індивідуальні	
Змістовий модуль 1. Мистецтво і філософія мистецтва								
1	Тема 1. Що таке філософія мистецтва.	8	2				6	
2	Тема 2. Конструювання мистецтва взагалі: прекрасне і чуттєве.	12	2	4			6	
3	Тема 3. Мистецтво і художник.	8	2				6	
Змістовий модуль 2. Природні ознаки мистецького процесу								
4	Тема 4. Манера, стиль, оригінальність у мистецтві.	12	2	4			6	
5	Тема 5. Інтегруючі сили історико-мистецького процесу	8	2				6	
6	Тема 6. Онтологічний і семіотичний критерії класифікації мистецтв	12	2	4			6	
Змістовий модуль 3. Основи філософії дизайну								
7	Тема 7. Види мистецтва й їхні різновиди: мистецтво і дизайн	8	2				6	

8	Тема 8. Дизайн як форма естетичної діяльності	14	2	4				8
9	Модульний контроль	8						
	Разом	90						
	Підготовка та проходження контрольних заходів	30						
8	Усього	120	16	16				50

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1.

МИСТЕЦТВО І ФІЛОСОФІЯ МИСТЕЦТВА

Тема 1, Лекція 1. Що таке філософія мистецтва. Історико-культурне конструювання мистецтва. Як можлива філософія мистецтва. Мистецтво і філософія. Мистецтво і твір мистецтва. Мистецтво і природа. Різні філософії і різні мистецтва. Ідея. Ідея мистецтва. Ідея в мистецтві. Ідеальне і реальне у житті та в мистецтві. Об'єктивне і суб'єктивне в творчості художника й у мистецтві. Зображення в ідеальному реальному, що міститься в мистецтві. Сутність мистецтва. Сутність в мистецтві. «Абсолютна точка тотожності». Форма у мистецтві, образ у мистецтві. Естетичне віддзеркалення і його процес. Форма, образ і прототип. Філософія мистецтва і трактат з філософії мистецтва.

Рекомендовані джерела:

Тема 2, Лекція 2. Конструювання мистецтва взагалі: прекрасне і чуттєве. Три потенції ідеального і реального світу: потенція природи, потенція світла, єдність діяльності і буття (за Шеллінгом). Істина, добро, прекрасне. Прекрасне і краса. Неможливість існування краси як об'єктивної реальності. Прекрасне і потворне, естетичне й байдуже: їхній взаємозв'язок на коліях різних мистецтв і творів мистецтва. Мистецтво як абсолютний синтез або взаємопроникнення свободи і необхідності. Необхідність і свобода: несвідоме і свідоме у мистецтві. Три стани художнього твору: продукт людської діяльності, людиноорієнтованість, мета. Художня творчість як творчість назовні. Продуктивна і репродуктивна здатність творчої свідомості. Почуття і чуттєвість: внутрішнє назовні, зовнішнє — всередину. Взаємопороджуваність творчості і почуттів.

Рекомендовані джерела:***Семінарське заняття 1.*****Центральні трактати з філософії мистецтва**

Знайти в літературі й опрацювати філософсько-теоретичні погляди щодо природи, сутності та специфіки мистецтва Аристотеля, Лессінга, Хогарта, Вельфліна й Гільдебрандта.

Рекомендовані джерела:

Тема 3, Лекція 3. Мистецтво і художник. Естетичне і художнє. Творча суб'єктивність. Художній геній і художнє натхнення. Об'єктність й об'єктивність суб'єктивної художньої діяльності. Фантазія, геній, натхнення. Талант і геній. Духовний намір, практичний намір — їхнє співвідношення у творі мистецтва. Передвиношення матеріалу. Натхнення і праця. «Велич задуму».

Рекомендовані джерела:**Змістовий модуль 2****ПРИРОДНІ ОЗНАКИ МИСТЕЦЬКОГО ПРОЦЕСУ**

Тема 4, Лекція 4. Манера, стиль, оригінальність у мистецтві. Суб'єктивна манера. Стиль як семантична форма спільності. Визначення стилю у різних мистецтвознавців, спільне і суперечливе. Оригінальність. Оригінальність і не оригінальність, особливості зв'язку продуктивної й репродуктивної здатності творчої свідомості до створення мистецьких творів. Гумор.

Рекомендовані джерела: 1, 3, 5.***Семінарське заняття 2.*****Твори мистецтва доби Ренесансу в контексті культури: тоді і тепер**

На прикладах художніх творів майстрів доби італійського Ренесансу спробувати прослідкувати жанровий зв'язок цих творів з суспільно-культурними настановами тогочасної філософії мистецтва (вислови Леона Баттіста Альберті та Леонардо да Вінчі про мистецтво).

Рекомендовані джерела: 1, 2, 4.

Тема 5, Лекція 5. Інтегруючі сили історико-мистецького процесу. Художні структури. Художні структури як синтетичні форми. Конгломеративне, ансамблеве, органічне: спільне, відмінне, унікальне. Ланцюг «мистецтво — публіка». Ланцюг: «художник — твір — мистецтво — публіка — оцінка». Автентична культура та її понятійна природа. Автентичне і фольклорне, рустикальне і міське. Художня гібридизація. Мусичні й пластичні мистецтва, їхня типологія. Бінарні синтетичні структури, багаточленні структури. Чи існують квазімистецтво й квазіархітектура. Новітні художні практики.

Рекомендовані джерела: 2, 3, 5.

Тема 6, Лекція 6. Онтологічний і семіотичний критерії класифікації мистецтв. Онтологічний критерій класифікації мистецтв. Просторово-часовий характер твору мистецтва, онтологічний принцип його існування, матеріальна конструкція твору та його ідейне навантаження. Образ-задум (потенційний образ), образ-твір і образ-сприймання (актуальний образ). Об'єктивність образу, суб'єктивність образу. Твір мистецтва як носій художньої інформації. Поняття про первісний художній синкретизм. Семіотичний критерій класифікації мистецтв. Знакова система. Символ і знак. Типологія художньо-образних знакових систем. Цінність. Засновки аксіології мистецтва.

Рекомендовані джерела:

Семінарське заняття 3.

Твори мистецтва Нового часу в контексті культури: тоді і тепер.

На прикладах художніх творів різних мистецьких напрямів (маньєризм, бароко, рококо, класицизм, сентименталізм, романтизм, критичний реалізм) спробувати виявити їхню культуротворчу спрямованість — жанрові витоки у своєму часі та їхнє сприйняття зараз.

Рекомендовані джерела: 1, 2, 4.

Змістовий модуль 3.

ОСНОВИ ФІЛОСОФІЇ ДИЗАЙНУ

Тема 7, Лекція 7. Види мистецтва й їхні різновиди: мистецтво і дизайн. Історія мистецтва як відображення ідеального процесу розвитку людства.

Індивідуальний творчий акт в системі мистецького руху. Об'єктивна і суб'єктивна гармонічність твору мистецтва. Вид мистецтва як конкретний спосіб художнього освоєння світу. Галузі й різновиди мистецтва. Історія трівіуму й квадрівіуму, їхня спадковість. «Художня мова». Природа орнаменту: орнамент як мистецький «злочин».

Рекомендовані джерела: 1, 3, 4.

Тема 8, Лекція 8. Дизайн як форма естетичної діяльності. Річ і твір. Практично-ансамблеве співіснування речей. Промислове мистецтво. Проблема визначення сутності та призначення дизайну. Дизайн в системі форм естетичної діяльності. Духовно-практичний характер дизайнерської діяльності. Теоретичне та практичне значення визначення дизайну. Особливість дизайну як форми естетичної діяльності. Етнодизайн як теоретична проблема.

Рекомендовані джерела: 1, 2, 3, 4.

Семінарське заняття 4.

Характер існування сучасних мистецьких форм

На прикладах сучасних мистецьких форм (інсталяція, хепенінг, перформанс, флешмоб, боді-арт, графіті і стріт-арт) спробувати виявити їхній зв'язок із традиційними формами мистецтва минулих часів. Осмислення форм дизайну як практикування в осяганні внутрішньої природи штучних речей.

Рекомендовані джерела: 2, 4, 5.

6. КОНТРОЛЬ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за	Змістовний модуль 1		Змістовний модуль 2		Змістовний модуль 3	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	3	3	3	3	2	2
Відвідування семінарських занять	1	2	2	4	4	2	2
Відвідування практичних занять	Не передбачено навчальним планом						
Робота на семінарському занятті	10	2	20	4	40	2	20
Робота на практичному занятті	Не передбачено навчальним планом						
Лабораторна робота (в тому числі допуск, виконання, захист)	Не передбачено навчальним планом						
Виконання завдань для самостійної роботи	5	3	15	3	15	2	10
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25
Разом		-	65	-	87	-	59
Максимальна кількість балів	211						
Розрахунок коефіцієнта	$211:60 = 3,52$						
Іспит	40						

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	<i>Тема 1.</i> Осягнути зміст і сутність праці Аристотеля «Поетика» та трактату Генріха Вельфліна «Основні поняття історії мистецтва»	6
2	<i>Тема 2.</i> Осягнути зміст і сутність праці Олександра Габричевського «Морфологія мистецтва» і трактату Адольфа фон Гільдебрандта «Проблема форми в образотворчому мистецтві»	6
3	<i>Тема 3.</i> Осягнути зміст і сутність праці Юрія Давидова «Мистецтво й еліта» та трактату Ганса Зедльмайра «Революція сучасного мистецтва»	6
4	<i>Тема 4.</i> Осягнути зміст і сутність трактату Василя Кандинського «Про духовне в мистецтві» й трактату Готхольда Ефраїма Лессінга «Лаокоон»	6
5	<i>Тема 5.</i> Осягнути зміст і сутність трактату Олексія Лосева «Діалектика художньої форми»	6
6	<i>Тема 6.</i> Осягнути зміст і сутність трактату отця Павла Флоренського «Іконостас»	6
7	<i>Тема 7.</i> Осягнути зміст і сутність трактату Вільяма Хогарта «Про красу»	6
8	<i>Тема 8.</i> Осягнути зміст і сутність трактату Фрідріха Вільгельма Йозефа Шеллінга «Філософія мистецтва»	8
	Усього	50

Критерії оцінювання рівня виконання завдань для самостійної роботи:

1. своєчасність виконання;
2. повнота обсягу виконання;
3. якість виконання;
4. самостійність виконання;
5. виявлення ініціативності;
6. виявлення творчого підходу.

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Поточний контроль здійснюється в процесі навчальної діяльності студента за навчальними елементами змістового модулю.

Навчальні досягнення студентів із дисципліни «Філософія мистецтва і дизайну» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покла-

дено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок.

Модульний контроль проводиться у формі модульної контрольної роботи з урахуванням уніфікованої системи оцінювання навчальних досягнень студентів.

Критерії оцінювання модульного контролю наведено у таблиці.

Критерії оцінювання	К-ть балів
<ul style="list-style-type: none"> • володіє теоретичними знаннями та практичними вміннями на високому рівні, що підтверджується відповіддю на питання контрольної роботи; • продемонстрував здатність робити висновки й обґрунтовувати свою позицію на основі проведених спостережень. 	21 – 25
<ul style="list-style-type: none"> • володіє теоретичними знаннями та практичними вміннями на достатньо високому рівні, що підтверджується відповіддю на питання контрольної роботи; • продемонстрував здатність робити висновки на основі проведених спостережень. 	17 – 20
<ul style="list-style-type: none"> • володіє теоретичними знаннями та практичними вміннями на достатньому рівні, що підтверджується відповіддю на питання контрольної роботи, з допущенням певних помилок; • продемонстрував недостатні уміння обґрунтовано і самостійно робити висновки на основі проведених спостережень. 	13 – 16
<ul style="list-style-type: none"> • студент в цілому виявив посередній рівень знань, умінь, що підтверджується відповіддю на питання контрольної роботи; • продемонстрував посередні уміння обґрунтовано і самостійно робити висновки на основі проведених спостережень 	9 – 12
<ul style="list-style-type: none"> • студент виявив лише мінімально можливий допустимий рівень знань, умінь, що підтверджується відповіддю на питання контрольної роботи; • продемонстрував неготовність грамотно і самостійно робити висновки на основі проведених спостережень. 	5 – 8
<ul style="list-style-type: none"> • студент виявив незадовільний рівень знань, умінь, що підтверджується відповіддю на питання контрольної роботи; • продемонстрував невміння послідовно, грамотно і самостійно висновки на основі проведених спостережень.. 	1 - 4

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

У 10 семестрі семестровий контроль з дисципліни «Філософія мистецтва і дизайну» проводиться у вигляді виконання практичного завдання на задану тему. Тематика, вимоги та критерії оцінювання семестрового контролю визначаються і затверджуються окремою програмою екзамену.

Критерії оцінювання іспиту	Максимальна кількість балів
Студент аргументовано, змістовно й безпомилково відповідає на всі запитання; має глибокі системні теоретичні і практичні знання з філософії мистецтва і дизайну; свідомо користується науковою термінологією; знає основну навчально-методичну літературу з питань дисципліни; в повному обсязі використовує знання при вирішенні завдань.	36-40
Студент змістовно, але з незначними огріхами відповідає на запитання; володіє системними теоретичними і практичними знаннями з філософії мистецтва і дизайну; його знання та вміння добре розвинені, відповідь відзначається логічністю, застосуванням наукової термінології; знає навчально-методичну літературу з питань дисципліни; здатний використовувати знання при вирішенні завдань, але з незначними огріхами.	31-35
Студент з деякими помилками відповідає на запитання; демонструє належне володіння системними теоретичними і практичними знаннями та вміннями з філософії мистецтва і дизайну; знає деякі джерела навчально-методичної літератури з дисципліни, основні їх положення, користується науковою термінологією; в недостатньому обсязі може використовувати знання при вирішенні завдань.	26-30
Студент зі значною кількістю помилок дає відповіді, у письмовому викладенні матеріалу йому бракує точності та логічності; виявляє посередні знання теоретичного і практичного матеріалу, допускає суттєві помилки, які свідчать про недостатньо глибоке засвоєння знань; не знає основної наукової термінології; поверхово знає навчально-методичну літературу з дисципліни; фрагментарно може використовувати знання при вирішенні практичних завдань.	21-25
Студент з великою кількістю помилок дає відповіді; має слабкі, фрагментарні знання з; частково може використовувати знання при вирішенні завдань.	16-20
Студент має розрізнені, безсистемні знання з філософії мистецтва і дизайну; допускає багато помилок у знаннях наукової термінології з дисципліни; не може використовувати знання при вирішенні завдань.	0-15

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю.

1. Одним з видів візуальних мистецтв є:
2. До жанрів образотворчого мистецтва належить...
3. Стиль — це...
4. До монументального живопису відносять:
5. Індивідуальний стиль художника називають:
6. Художня мова буває: (2 бали)
7. «Батьком» історії мистецтва вважають:
8. Прекрасне це:
9. Онтологічний і семіотичний критерії класифікації мистецтв відрізняються за:
10. Фантазія це:
11. Форма загальної протилежності реального й ідеального у мистецтві:
12. Єдність трансцендентальної аперцепції це:
13. Натхнення це:
14. Яке поняття перекладається з грецької мови як «образ»:
15. Для архітектури готики характерне використання...
16. Митці Високого Відродження — це:
17. Маньєризм — це напрям у мистецтві XVI ст., для якого характерні:
18. Художня манера це:
19. Стилю бароко властиві:
20. Визначальні риси символізму це:
21. Школа Михайла Бойчука базувалася на:
22. Казимир Малевич був творцем мистецького напрямку...
23. Мистецтво є..., філософія є...
24. Мусичні мистецтва це:
25. Пластичні мистецтва це:
26. Трактат «Філософія мистецтва» написав:
27. Василь Кандинський написав трактат:
28. Ганс Зедльмайр написав трактат:
29. Генріх Вельфлін написав трактат:

30. Готхольд Ерафїм Лессїнг написав трактат:
31. Ервїн Панофський запровадив у мистецтвознавчий обїг:
32. Павло Флоренський написав трактат:
33. Аристотель написав трактат:
34. Георг Вїльгельм Фрїдрїх Гегель написав трактат:
35. Імануїл Кант написав трактат:
36. Олексїй Лосєв написав трактат:
37. Уїльям Хогарт написав трактат:
38. Архітектура — це форма...
39. Мистецтво — це форма...

6.6. Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
Відмінно	100-90
Дуже добре	82-89
Добре	75-81
Задовільно	69-74
Достатньо	60-68
Незадовільно	0-59

7. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ «ФІЛОСОФІЯ МИСТЕЦТВА ТА ДИЗАЙНУ»

Разом: 120 год, лекції — 16 год., семінарські заняття — 16 год., самостійна робота — 50 год., модульна — 8 год., іспит.

Модулі	Змістовий модуль 1						
	МИСТЕЦТВО І ФІЛОСОФІЯ МИСТЕЦТВА						
Кількість балів за модуль	65						
Лекції	1		2		3		
Теми лекцій	Лекція 1. Що таке філософія мистецтва		Лекція 2. Конструювання мистецтва взагалі: прекрасне і чуттєве		Лекція 3. Мистецтво і художник		
Відвідування лекцій	1 бал		1 бал		1 бал		
Теми семінарських занять		Семінар 1-а. Центральні трактати з філософії мистецтва		Семінар 1-б. Центральні трактати з філософії мистецтва			
Відвідування СЗ/ робота на СЗ		1+10=11 балів		1+10=11 балів			
Самостійна робота	С/Р № 1 5 балів		С/Р № 2 5 балів		С/Р № 3 5 балів		
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 1 — 25 балів						
Модуль	Змістовий модуль 2						
Назва модуля	ПРИРОДНІ ОЗНАКИ МИСТЕЦЬКОГО ПРОЦЕСУ						
Кількість балів за модуль	87						
Лекції		4		5		6	
Теми лекцій		Лекція 4. Манера, стиль, оригінальність у мистецтві		Лекція 5. Інтегруючі сили історико-мистецького процесу		Лекція 6. Онтологічний і семіотичний критерії класифікації мистецтв	
Відвідування лекцій		1 бал		1 бал		1 бал	

Теми семінарських занять	Семінар 2-а. Твори мистецтва доби Ренесансу в контексті культури: тоді і тепер		Семінар 2-б. Твори мистецтва доби Ренесансу в контексті культури: тоді і тепер		Семінар 3-а. Твори мистецтва Нового часу в контексті культури: тоді і тепер		Семінар 3-б. Твори мистецтва Нового часу в контексті культури: тоді і тепер
Відвідування СЗ/ робота на СЗ	<i>1+10=11 балів</i>		<i>1+10=11 балів</i>		<i>1+10=11 балів</i>		<i>1+10=11 балів</i>
Самостійна робота		С/Р № 4 <i>5 балів</i>		С/Р № 5 <i>5 балів</i>		С/Р № 6 <i>5 балів</i>	
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 2 — <i>25 балів</i>						
Модуль	Змістовий модуль 3						
Назва модуля	ОСНОВИ ФІЛОСОФІЇ ДИЗАЙНУ						
Кількість балів за модуль	59						
Лекції	7			8			
	Лекція 7. Види мистецтва й їхні різновиди: мистецтво і дизайн			Лекція 8. Дизайн як форма естетичної діяльності			
Відвідування лекцій	<i>1 бал</i>			<i>1 бал</i>			
Теми семінарських занять			Семінар 4-а. Характер існування сучасних мистецьких форм				Семінар 4-б. Характер існування сучасних мистецьких форм
Відвідування СЗ/ робота на СЗ			<i>1+10=11 балів</i>				<i>1+10=11 балів</i>
Самостійна робота		С/Р № 7 <i>5 балів</i>			С/Р № 8 <i>5 балів</i>		
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 3 — <i>25 балів</i>						
Підсумковий контроль	Іспит						

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Основі:

1. Дианова В.М. Постмодернистическая философия искусства: истоки и современность. — Москва, 1999 (у репозиторії Університету Грінченка інд. код. 2308).
2. Тэн И. Философия искусства. — Москва, 1996 (у репозиторії Університету Грінченка інд. код. 2356).
3. Кандинский В. О духовном в искусстве. — Москва: Архимед, 1992. — 110 с.
4. Киященко Н. И. Эстетика — философская наука. — Москва, 2005 (у репозиторії Університету Грінченка інд. код. 1815).
5. Пронин А. М. Этика и эстетика. Конспект лекций. — Москва, 2005 (у репозиторії Університету Грінченка інд. код. 1786).

Додаткова

1. Аристотель. Поэтика / Пер. з давньогрецьк. Бориса Тена; Вст. ст. і комент. Й. У. Кобова. — Київ: Мистецтво, 1967. — 136 с.
2. Асмус В. Ф. Немецкая эстетика XVIII века. — Москва: Искусство, МСМЛXII. — 312 с.
3. Банфи А. Философия искусства / Пер. с итал.; Предисл. К. М. Долгова. — Москва: Искусство, 1989. — 384 с.
4. Бердяев Н. А. Смысл творчества: Опыт оправдания человека // Бердяев Н. А. Философия свободы. Смысл творчества. — Москва: Правда, 1989. — С. 251–580.
5. Буало Н. Мистецтво поетичне / Пер. з франц. М. Т. Рильського. — Київ: Мистецтво, 1967. — 136 с.
6. Вёльфлин Г. Основные понятия истории искусств: Проблема эволюции стиля в новом искусстве. — Санкт-Петербург: Мифрил, 1994. — 428 с.
7. Вінкельман Й. Про художній ідеал прекрасного / Пер. з нім.; Упоряд., вст. ст. та прим. Ф. С. Уманцева. — Київ: Мистецтво, 1990. — 308 с.

8. Габричевский А. Г. Морфология искусства / Сост. и прим. Ф. О. Стукалова-Погодина. — Москва: Аграф, 2002. — 864 с.
9. Габричевский А. Г. Теория и история архитектуры: Избранные сочинения / Под ред. А. А. Пучкова. — Киев: Самватас, 1993. — 302 с.
10. Гадамер Г.-Г. Актуальность прекрасного / Пер. с нем.; Сост. Мары Стафеецкой. — Москва: Искусство, 1991. — 367 с.
11. Гегель Г. В. Ф. Феноменология духа / Пер. с нем. Г. Г. Шпета. — Санкт-Петербург: Наука, 1992. — 444 с.
12. Гегель Г. В. Ф. Эстетика / Пер. с нем.; Под ред. Мих. Лифшица: В 4 т. — Москва: Искусство, 1968. — Т. 1. — 312 с.; 1971. — Т. 3. — 624 с.
13. Гильдебранд А. фон. «Проблема формы в изобразительном искусстве» и собрание статей. О Гансе фон Маре / Пер. с нем.; Предисл. А. В. Васнецова. — Москва: Изд-во Московского полиграфического института, 1991. — 164 с.
14. Гольдентрихт С. С. О природе эстетического творчества. — Изд. 2-е. — Москва: Изд-во Московского университета, 1977. — 248 с.
15. Давыдов Ю. Н. Искусство и элита. — Москва: Искусство, 1966. — 344 с.
16. Зедльмайр Х. Искусство и истина: Теория и метод истории искусств / Пер. с нем. Ю. Н. Попова. — Санкт-Петербург: Аxiома, 2000. — 272 с.
17. Зедльмайр Х. Утрата середины / Пер. с нем. С. С. Ванеяна. — Москва: Прогресс-Традиция, 2008. — 640 с.
18. Зеленов Л. А. Процесс эстетического отражения. — Москва: Искусство, 1969. — 176 с.
19. Илиади А. Н. Природа художественного таланта. — Москва: Сов. писатель, 1965. — 536 с.
20. Ильин Иг. Арк. История искусства и эстетика: Избранные статьи / Сост. и общ. ред. Мих. Лифшица. — Москва: Искусство, 1983. — 288 с.
21. Имдаль М. Опыт другого видения: Статьи об искусстве X–XX веков. — Киев: Дух і Літера, 2011. — 488 с.

22. Ігнатенко М. А. Генезис сучасного художнього мислення. — Київ: Наукова думка, 1986. — 288 с.
23. Каган М. С. Морфология искусства: Историко-теоретическое исследование внутреннего строения мира искусств. — Ленинград: Искусство, 1972. — 440 с.
24. Канарский А. С. Диалектика эстетического процесса: Генезис чувственной культуры. — Киев: Вища школа, 1982. — 192 с.
25. Кант И. Критика способности суждения // Кант И. Собрание сочинений / Пер. с нем.: В 6 т. — Москва: Мысль, 1966. — Т. 5. — С. 161–527.
26. Лессінг Г.-Е. Лаокоон / Пер. з нім. Є. О. Поповича; Вст. ст. та комент. Ф. С. Уманцева. — Київ: Мистецтво, 1968. — 292 с.
27. Лосев А. Ф. Диалектика художественной формы // Лосев А. Ф. Форма. Стил. Выражение / Сост. А. А. Тахо-Годи. — Москва: Мысль, 1995. — С. 5–296.
28. Лосев А. Ф. Проблема художественного стиля. — Киев: Collegium; Киевская Академия Евробизнеса, 1994. — 286 с.
29. Лосев А. Ф. Строение художественного мироощущения // Лосев А. Ф. Форма. Стил. Выражение / Сост. А. А. Тахо-Годи. — Москва: Мысль, 1995. — С. 297–320.
30. Лотман Ю. М. Об искусстве: Структура художественного текста. Семиотика кино и проблемы киноэстетики. Статьи. Заметки. Выступления (1962–1993). — Санкт-Петербург: Искусство-СПБ, 1998. — 704 с.
31. Мардер А. П. Эстетика архитектуры: Теоретические аспекты архитектурного творчества. — Москва: Стройиздат, 1988. — 216 с.
32. Мириманов В. Б. Искусство и миф: Центральный образ картины мира. — Москва: Согласие, 1997. — 328 с.
33. Пучков А. А. Архитектуроведение и культурология: Избранные статьи. — Киев: Изд. дом А.С.С, 2005. — 680 с.
34. Флоренский П. А. Анализ пространственности и времени в художественно-изобразительных произведениях. — Москва: Прогресс, 1993. — 324 с.

35. Флоренский П. А. Иконостас // Флоренский П. А. Сочинения: В 4 т. — Москва: Мысль, 1995. — Т. 2. — С. 419–526.
36. Хогарт У. Про красу. Збірник / Пер. з англ.; Упоряд., вст. ст. і прим. Ф. С. Уманцева. — Київ: Мистецтво, 1978. — 224 с.
37. Шеллинг Ф. В. Й. Философия искусства / Пер. с нем. П. С. Попова. — Москва: Мысль, 1966. — 496 с.
38. Шестаков В. П. Эстетические категории: Опыт систематического и исторического исследования. — Москва: Искусство, 1983. — 360 с.
39. Шкепу М. А. Эстетика безобразного Карла Розенкранца. — Киев: Феникс, 2010. — 448 с.
40. Шпет Г. Г. Эстетические фрагменты // Шпет Г. Г. Сочинения. — Москва: Правда, 1989. — С. 345–472.